

DE DUINEN VERDIENEN EEN BETERE BESCHERMING

A.A. Helmens

Dit zegt de Natuurbeschermingsraad in een advies over de duinen aan minister Braks. De Natuurbeschermingsraad is een adviesorgaan dat zowel op verzoek als op eigen initiatief adviezen aan de minister uitbrengt over onderwerpen op het terrein van natuur- en milieubescherming. Het advies over de duinen, getiteld 'De bescherming van de duinen als natuurgebied; advies over de verdere beleidsontwikkeling', heeft de Natuurbeschermingsraad uitgebracht naar aanleiding van de door de Stichting Duinbehoud gepubliceerde nota over knelpunten in de planologische bescherming van de Zuidhollandse duinen. De raad heeft vervolgens op landelijke schaal bekeken welke knelpunten zich voordoen in de bescherming van de duinen.

De Natuurbeschermingsraad onderstreept in dit advies de nationale en internationale waarde van het Nederlandse kustduingebied als natuurgebied. Zowel uit vegetatiekundig als uit (avi-)faunistisch oogpunt vormt de kuststrook een natuurelement van formaat. Het belang daarvan in een dichtbevolkt land als Nederland is evident. De raad vindt dat bestuurders en beheerders gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het zo goed mogelijk beschermen van dit gebied tegen aantastingen.

Beleidsvisie

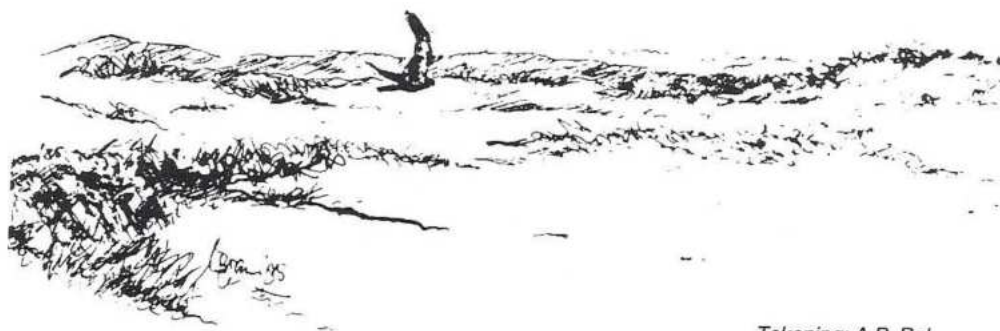
Op rijksniveau vormt het in voorbereiding zijnde Nationaal Natuurbeleidsplan een geschikt kader om een beleidsvisie op de duinen vast te leggen. Dit kan bestuurders en beheerders handvaten bieden voor een betere coördinatie en afstemming van het beheer. Op dit moment is het beheer van de duinen teveel versnipperd, vindt de raad.

Zo'n beleidsvisie moet ook uitspraken bevatten over de inpasbaarheid van bepaalde gebruiksfuncties in het kustduingebied. Volgens de raad zijn intensieve vormen van recreatie en waterwinning niet goed te combineren met het gewenste natuurbeheer. Aangepaste vormen zijn wel combineerbaar.

Het interne beheer van de duinen zou meer gericht moeten worden op de natuurlijke processen die zich in dit gebied voordoen. Zo zou bekeken kunnen worden waar in het kustduingebied mogelijkheden liggen voor nieuwvorming van duinen, verstuivingsexperimenten, sluftervorming en regeneratie van vochtige duinvalleien. Ook het herstel van een zo natuurlijk mogelijke waterhuishouding is voor natuurontwikkeling in de duinen van zeer groot belang. Dit betekent dat op bepaalde plaatsen de waterwinning een stap terug zal moeten doen.

De raad ziet ook mogelijkheden voor natuurontwikkeling in de binnenduinen-

randzone, met name waar de onderlinge samenhang tussen verschillende gebieden versterkt kan worden. Dit geldt bijvoorbeeld voor de duinen bij Den Helder en bij Egmond.

Tekening: A.P. Bal

Natuurbeschermingswet

Het toepassen van de Natuurbeschermingswet op delen van het duingebied is een goede mogelijkheid om de duinen te beschermen tegen verdere aantasting en het beheer te richten op het versterken van de natuurfunctie. Er zijn al diverse duingebieden aangewezen als beschermd en staatsnatuurmonument:

Friesland: de Boschplaat op Terschelling (ca. 4400 ha), Neerlands Reid op Ameland (ca. 265 ha).

Groningen: Rottumeroog en Rottumerplaat (grotendeels)

Noord-Holland: Slingerduin bij Velsen (landgoed van 11 ha) en het Hargergat bij Schoorl (ca. 6 ha)

Zuid-Holland: in procedure is de Harstenhoek bij Den Haag (ca. 30 ha)

Zeeland: Kop van Schouwen (ca. 2200 ha), de Manteling van Walcheren (ca. 750 ha), de Kievittepolder en de Verdrongen Zwarte Polder in Zeeuws-Vlaanderen (resp. 25 en 73 ha).

In het advies over de duinen stelt de Natuurbeschermingsraad voor de Natuurbeschermingswet op korte termijn ook toe te passen op de volgende duingebieden:

Waddeneilanden: de resterende delen van Rottumeroog en Rottumerplaat, het duingebied van Ameland (westelijk deel en het resterende gedeelte van de oostelijke duinen), de duinen van Terschelling, Vlieland en Texel;

Noord-Holland: de duinen van Six, het duingebied ten zuiden van Wijk aan Zee, de duinen van Zuid-Kennemerland rond Zandvoort;

Zuid-Holland: Hollands Duin en de Coepelduynen bij Noordwijk, Berkheide van Katwijk tot de Wassenaarse Slag, de Waalsdorpervlakte bij Den Haag, de

Westlandse duinen;

Zeeland: 't Zwin bij Cadzand.

Daarnaast blijft planologische bescherming van de duinen, met name in gemeentelijke bestemmingsplannen, noodzakelijk om een basisbeschermingsniveau aan deze natuurgebieden te geven.

De raad steunt de initiatieven die in Noord- en Zuid-Holland zijn ondernomen om op provinciaal niveau tot een betere samenwerking tussen de verschillende duinbeheerders te komen.

Het advies is te bestellen door f. 7, over te maken op postgiro 1565666 van de Natuurbeschermingsraad, Maliebaan 12, Utrecht, onder vermelding van 'De bescherming van de duinen als natuurgebied'.

Drs. A.A. Helmens is werkzaam bij de Natuurbeschermingsraad te Utrecht.